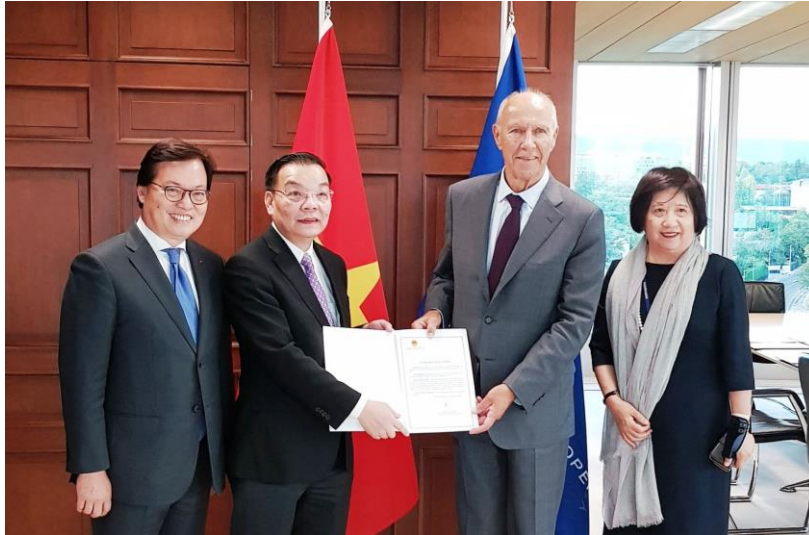

Việt Nam gia nhập Thỏa ước La-hay về đăng ký quốc tế kiểu dáng công nghiệp

Gia nhập Thỏa ước La-hay sẽ giúp các doanh nghiệp Việt Nam dễ dàng đăng ký và bảo hộ kiểu dáng công nghiệp (KDCN) ở gần 70 nước cũng như các doanh nghiệp nước ngoài dễ dàng đăng ký và bảo hộ KDCN ở Việt Nam.

Bộ trưởng Chu Ngọc Anh trao Văn kiện gia nhập cho Tổng Giám đốc WIPO Francis Gurry.

Vào lúc 8h00 (Giờ Thụy Sĩ), ngày 30/9/2019 (1/10 tại Việt Nam), tại trụ sở Tổ chức Sở hữu trí tuệ thế giới (WIPO), thay mặt Chính phủ Việt Nam, Bộ trưởng Bộ Khoa học và Công nghệ (KH&CN) Chu Ngọc Anh đã trao Văn kiện gia nhập Thỏa ước La-hay về đăng ký quốc tế kiểu dáng công nghiệp (Văn kiện Geneva 1999) cho Tổng Giám đốc WIPO Francis Gurry. Thỏa ước sẽ chính thức có hiệu lực đối với Việt Nam sau 03 tháng tính từ ngày nộp Văn kiện.

Với việc tham gia Văn kiện Geneva 1999, Việt Nam sẽ chỉ có quyền và nghĩa vụ với Thỏa ước theo Văn kiện này và không chịu ảnh hưởng từ các Văn kiện còn lại. Ngoài ra, Việt Nam có quyền tham gia thảo luận và biểu quyết các vấn đề của Liên minh La-hay quy định chung cho các văn kiện của Thỏa ước.

Theo Bộ trưởng Bộ KH&CN Chu Ngọc Anh, Hệ thống La-hay được thiết lập nhằm tạo khả năng đăng ký bảo hộ KDCN tại nhiều nước thông qua một đơn đăng ký duy nhất nộp qua Văn phòng quốc tế của WIPO bằng một loại tiền thống nhất (đồng franc Thụy Sĩ), giúp cho người nộp đơn dễ dàng thực hiện các thủ tục liên quan đến đăng ký bảo hộ, gia hạn hiệu lực, chuyển giao quyền sở hữu và các thủ tục khác liên quan đến đơn KDCN. Người nộp đơn không cần phải nộp các đơn riêng lẻ tại từng nước mà mình muốn đăng ký bảo hộ, qua đó không những tránh được các thủ tục phức tạp, mà còn tiết kiệm được thời gian, công sức và chi phí.

Gần đây, Hệ thống La-hay đã ghi nhận những bước phát triển rất đáng chú ý với sự tham gia các nền kinh tế phát triển như Hoa Kỳ, Nhật Bản, Hàn Quốc, Nga và Canada. Bản thân các nước ASEAN hiện nay cũng đã cam kết cùng gia nhập Thỏa ước La-hay nhằm mục đích đơn giản hóa thủ tục xác lập quyền đối với KDCN cho người nộp đơn tại khu vực, qua đó nâng cao năng lực cạnh tranh của nền kinh tế ASEAN trên thế giới.

Theo số liệu thống kê của Cục Sở hữu trí tuệ (Bộ KH&CN), lượng đơn đăng ký KDCN của các tổ chức, cá nhân nước ngoài giai đoạn gần đây tăng trên từ 15% mỗi năm, cụ thể: số đơn năm 2015 tăng 16% so với năm 2014; năm 2016 tăng 20% so với năm 2015; năm 2017 tăng 15% so với năm 2016. Tuy nhiên, trên thực tế, vẫn tồn tại các khó khăn về mặt thủ tục và chi phí khiến cho lượng đơn đăng ký bảo hộ KDCN của người nước ngoài tại Việt Nam cũng như của người Việt Nam ra nước ngoài chỉ ở mức hạn chế.

Hiện nay, các doanh nghiệp, cá nhân Việt Nam muốn bảo hộ KDCN của mình ở nước ngoài chỉ có một hình thức duy nhất là nộp đơn đăng ký trực tiếp cho các Cơ quan Sở hữu trí tuệ (SHTT) của từng quốc gia riêng rẽ, nghĩa là phải làm nhiều đơn khác nhau bằng ngôn ngữ và yêu cầu của các nước sở tại, và phải chịu nhiều khoản chi phí, đặc biệt là phí thuê luật sư. Các doanh nghiệp và cá nhân nước ngoài cũng gặp các khó khăn tương tự khi muốn bảo hộ KDCN của mình tại Việt Nam.

Thực tế đó đòi hỏi Cơ quan quản lý SHTT Việt Nam phải xây dựng các chính sách nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho doanh nghiệp, cá nhân nước ngoài đăng ký bảo hộ KDCN tại Việt Nam, cũng như doanh nghiệp, cá nhân Việt Nam đăng ký bảo hộ KDCN tại nước ngoài, qua đó góp phần thúc đẩy hoạt động thương mại giữa Việt Nam và các nước. Một trong những chính sách như vậy có thể kể đến là tham gia các điều ước quốc tế với nội dung đơn giản hoá và hài hòa hóa thủ tục xác lập quyền SHTT.

Tại Hội nghị, Bộ trưởng Kinh tế ASEAN lần thứ 43 (AEM 43), tháng 8/2011 tại Indonesia, các nước ASEAN đã cùng thống nhất Chương trình hành động ASEAN về SHTT giai đoạn 2011-2016, trong đó có mục tiêu “gia nhập Thỏa ước La Hay nhằm mục đích đơn giản hóa thủ tục xác lập quyền đối với KDCN cho người nộp đơn tại khu vực, qua đó nâng cao năng lực cạnh tranh của nền kinh tế ASEAN trên thế giới”. Theo đó, các nước ASEAN sẽ nỗ lực để hoàn thành việc gia nhập Thỏa ước La Hay vào năm 2015. Tuy nhiên, mục tiêu trên đã không thể thực hiện theo lộ trình do một số nước ASEAN ưu tiên gia nhập một số điều ước quốc tế khác trước như Nghị định thư Madrid về đăng ký quốc tế nhãn hiệu. Vì vậy, các nước ASEAN đã nhất trí lùi thời hạn gia nhập Thỏa ước La-hay đến năm 2018. Tính đến thời điểm hiện tại, trong khu vực, chỉ có Brunei Darusalam, Campuchia và Singapore đã chính thức gia nhập Thỏa ước này.

“Việc gia nhập Thỏa ước La-hay đáp ứng nhu cầu thực tiễn, vừa tạo điều kiện thuận lợi cho các doanh nghiệp, cá nhân trong và ngoài nước trong đăng ký kiểu dáng công nghiệp, vừa đảm bảo việc thực hành cam kết của Việt Nam trong các Hiệp định EVFTA, CPTPP cũng như trong khối ASEAN”, Bộ trưởng Chu Ngọc Anh nhấn mạnh.

Trong khi chờ sửa đổi các văn bản pháp luật có liên quan, Việt Nam tuyên bố sẽ áp dụng trực tiếp các quy định của Thỏa ước cho các đơn đăng ký quốc tế KDCN có chỉ định Việt Nam cũng như các đơn có nguồn gốc Việt Nam. Quy trình xử lý đơn KDCN ở giai đoạn quốc gia sẽ thực hiện theo các quy định pháp luật hiện hành, như các đơn đăng ký KDCN nộp theo thể thức quốc gia.

Có thể thấy rằng, việc gia nhập Thỏa ước La-hay mang một ý nghĩa thiết yếu. Trong bối cảnh SHTT đang ngày càng đóng một vai trò quan trọng trong phát triển kinh tế - xã hội, thì việc đơn giản hóa và hài hòa hóa thủ tục theo tiêu chuẩn quốc tế càng trở nên cần thiết để thúc đẩy hoạt động đăng ký và bảo hộ quyền SHCN. Đây cũng là yêu cầu cấp thiết đối với Việt Nam trong giai đoạn hiện nay, khi nước ta đang trong quá trình chủ động hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng.

Thỏa ước La-hay

Những nước có thể tham gia Thỏa ước La-hay phải là Thành viên của Công ước Paris về bảo hộ SHCN hoặc Công ước thành lập Tổ chức SHTT thế giới (WIPO); hoặc các tổ chức liên chính phủ mà ít nhất có một quốc gia thành viên của tổ chức liên chính phủ đó là Thành viên của Công ước thành lập WIPO. Các nước tham gia Văn kiện 1999 và các Văn kiện khác của Thỏa ước La-hay thành lập một liên minh chung gọi là Liên minh La-hay. Tính đến nay, Liên minh La-hay có 66 nước thành viên.

So với các Văn kiện trước đó, Văn kiện năm 1999 mở rộng các quy định của Thỏa ước bằng việc cho phép các nước thành viên đưa ra các tuyên bố để lựa chọn cơ chế phù hợp với quy định của luật pháp trong nước nhằm thu hút các quốc gia có thủ tục thẩm định nội dung, đặc biệt là sự tham gia của các Cơ quan SHTT lớn trên thế giới như USPTO (Hoa Kỳ), JPO (Nhật Bản), KIPO (Hàn Quốc),... Hiện tại, cả JPO, KIPO và USPTO đều đã tham gia Thỏa ước theo Văn kiện 1999. Cơ quan SHTT của Liên minh châu Âu (EUIPO) cũng đã phê chuẩn Văn kiện 1999 vào ngày 01/01/2008.

Trên cơ sở đánh giá sự tiến bộ và hoàn thiện hơn của Văn kiện 1999 so với các Văn kiện khác, Việt Nam đã quyết định phê chuẩn Thỏa ước La-hay theo Văn kiện 1999.

Nguồn: Trung tâm Nghiên cứu và Phát triển truyền thông KH&CN